

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Lucie Tylová
Název práce: Ereignisse des Jahres 1989 in der Tschechoslowakei in Erinnerungen der Zeitzeugen und Medien der damaligen Tschechoslowakei und des Freistaates Bayern

Práci vedl: Ing. Zdeněk Vávra, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cílem diplomové práce (s. 4) bylo čtenářům přiblížit události roku 1989 v Československu, a to na základě autentických výpovědí pamětníků, vystihnout na základě článků a dalších médií atmosféru, zážitky a euforii doby, jak ji vnímali tehdejší demonstranti. Za těžiště práce považuje autorka osobní rozhovory s očitými svědky, na jejichž základě chce komentovat, popř. i zpochybnit zažité pravdy a stereotypy. Práce je psaná v německém jazyce, nemá ambice objevovat nové historické skutečnosti ani necílí na českého čtenáře, spíše se orientuje na německy mluvícího příjemce, který má o listopadových událostech roku 1989 v Československu (označovaných jako listopadová, sametová či něžná revoluce) minimální povědomí. Tento záměr je naplněn, i když rozbor bavorského denního tisku ve vztahu k listopadu 1989 je povrchní a spíše se omezuje na několik obrazových příloh. Tento nedostatek je vykompenzován rozsáhlou rešerší v dostupné literatuře, autentickými rozhovory se třemi pamětníky a čerpáním inspirace od německých vyučujících (s. 2-3: *Universität Regensburg, Berufsbildende Schule Idar-Oberstein*).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Jedná se o interdisciplinární téma, kde se prolínají historické, politologické, sociologické i translátologické úhly pohledu. Teoretickou část autorka otevírá glosářem, který má německy mluvícímu čtenáři usnadnit recepci (kap. 2), následně postupuje od obecných aspektů totalitarismu s jeho charakteristickými znaky a příklady totalitních diktatur (kap. 3) k chronologickému přehledu událostí, které vyústily v sametovou revoluci (kap. 4). V kap. 4.1 se zabývá obdobím od připomínky dvacetiletého výročí okupace vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1988 po útěk občanů NDR přes velvyslanectví SRN 30.9.1989. V kap. 4.2 autorka stručně pojednává o dalších událostech, které přispěly k pádu komunistického režimu. Jednotlivé aktéry (včetně osob zúčastněných čistě symbolicky, jako byl Jan Palach) představuje v kap. 4.3, aby se v kap. 4.4 podrobně soustředila na jedenáct rozhodujících dní do volby Václava Havla demokratickým prezidentem 29.12.1989. Na s. 61-62 je objasněna volba pamětníků pro provedení interview. První respondent se přímo účastnil listopadových událostí v Československu, druhý žil tou dobou v emigraci v Bavorsku, třetí respondentka se z emigrace po listopadu 1989 vrátila do České republiky, nicméně s německým prostředím zůstala spjatá (v roce 2018 vystavovala své fotografie v Českém centru v Berlíně). K objektivnosti a větší názorové pestrosti by však přispěl také hlas kritika listopadových událostí, který by reprezentoval „zastávce starých pořádků“. Každé interview (kap. 5.1-5.3) začíná krátkým životopisným medailonkem, položením cílených otázek, jejichž počet se liší (12, 8, 7) podle typu respondenta a komentářem, který je spíše porovnáním a shrnutím informací obsažených v interview než rozvinutím myšlenek. Z hlediska cílové skupiny (německý čtenář) je deskriptivní postup přijatelný.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Diferenciace textu a strukturování kapitol jsou přehledné. Větší podíl má teoretická část, což je vzhledem k tématu akceptovatelné. Množství internetových zdrojů je pochopitelně značné, ovšem pozoruhodná je rešerše ve 25 tištěných zdrojích různého charakteru (monografie, sborníky, lexikony, učebnice, dobový tisk), což je třeba za období ztíženého přístupu do knihoven z důvodu pandemie COVID-19 ocenit. Zdroje jsou správně citovány, pouze zdroj Praha 1 – Pamětní deska 17. listopadu se na s. 99 objevuje omylem, neboť patří do internetových zdrojů. Jedenáct příloh různého charakteru německému čtenáři listopadové události vhodně dokresluje. Všechna interview i příloha č. 5 byly autorkou zdařile přeloženy z českého do německého jazyka. Místo českého a cizojazyčného resumé autorka omylem uvedla dvě cizojazyčná (v němčině a v angličtině). Jazyková úroveň je zdařilá, jen místy se objevují drobná zaváhání (např. s. 8: *Tageszeitung Rote Recht* místo *Rotes Recht*, ovšem názvy deníků se nepřekládají; s. 31: *erspielte* místo *er spielte*, popř. *er erspielte sich*; s. 33: (...) *welcher lautete* místo *der lautete*; s. 61: *dich sich* (...) *teilnahmen* místo *die* (...) *teilnahmen* – není zvrátne – nebo *die sich* (...) *beteiligt*), která ale nemají vliv na srozumitelnost textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka koncipovala cizojazyčný text, přičemž čelila rozsáhlé interdisciplinární problematice. Z práce je patrné zaujetí pro téma, je ovšem škoda, že konzultace s vedoucím práce probíhaly nárazově a většinou na poslední chvíli. Reflexe článků v dobovém bavorském tisku se objevuje jen jakoby mimochodem. Přesto se jedná o kvalitní a ucelený text.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Která témata ve vztahu k listopadovým událostem roku 1989 v Československu se objevovala v německém (bavorském) dobovém tisku a jak byla sametová revoluce v tamních médiích hodnocena?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: **velmi dobře**

Datum: 25.8.2021

Podpis: